

AR-1102

Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) Examination

March / April - 2018

Gujarati : CC - 403

(ગુજરાતી સાહિત્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ : અર્વાચીન :
પ્રશિષ્ટ ગુજરાતી લલિત નિબંધ)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

૧	ગુજરાતી લલિત નિબંધના સ્વરૂપગત લક્ષણોને આધારે
લલિત નિબંધનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરો.	૧૪
	અથવા	
૧	ગુજરાતીમાં થયેલ લલિત નિબંધ સ્વરૂપના વિકાસનો આલેખ
દર્શાવો.	૧૪
૨	લલિત નિબંધના ક્ષેત્રમાં કાકાસાહેબ કાલેલકરનું પ્રદાન મૂલવો.	૧૪
	અથવા	
૨	ભોળાભાઈ પટેલનું નિબંધક્ષેત્રે પ્રદાન મૂલવો.	૧૪
૩	નીચેનામાંથી કોઈપણ એક નિબંધનો રસલક્ષી આસ્વાદ કરાવો.
(૧) મધ્યાહ્નનું કાવ્ય
(૨) ઓરડો
(૩) તડકો ઉઘડયો છે
(૪) દૂરના એ સૂર	૧૪

૪ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ટૂંકનોંધ લખો :

૧૪

- (૧) 'વિદિશા'માં લેખકની વર્ણનકલા
- (૨) 'પહેલો વરસાદ'માં પ્રગટતું લેખકનું ભાવવિશ્વ
- (૩) 'મેળો' નિબંધમાં રજૂ થયેલું લેખકનું સ્મૃતિવિશ્વ
- (૪) 'હું અને દીવાલ'માં આત્મતત્વ.

૫ નીચેનામાંથી ગમે તે સાત પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો :

૧૪

- (૧) લલિત નિબંધની કોઈપણ બે વ્યાખ્યાઓ આપો.
- (૨) ગાંધીયુગના કોઈપણ બે નિબંધકારોના નામ આપો.
- (૩) પ્રવિણ દરજ્જાના બે નિબંધસંગ્રહોના નામ આપો.
- (૪) સુરેશ જોષીના બે નિબંધસંગ્રહોના નામ આપો.
- (૫) ગુજરાતી સાહિત્યમાં સૌપ્રથમ નિબંધ કોણે અને કયો આપ્યો ? જણાવો.
- (૬) 'તેષાં દિક્ષુ' નિબંધનો અર્થ સમજાવો.
- (૭) 'પગલાંની લિપિ' નિબંધનો વિષય શો છે ?
- (૮) ચન્દ્રકાન્ત શેઠે કયા ઉપનામથી નિબંધો લખ્યા છે ? તેમના કોઈપણ એક નિબંધસંગ્રહનું નામ આપો.
- (૯) આધુનિક યુગના કોઈપણ બે નિબંધકારોના નામ આપો.
- (૧૦) 'કીમિયો' નિબંધનો ધ્વનિ જણાવો.
- (૧૧) નિબંધકાર તરીકે મણિલાલ હ. પટેલની વિશેષતાઓ જણાવો.
- (૧૨) 'વિદિશા' નિબંધમાં લેખકે કયા પ્રદેશની વાત કરી છે ? ત્યાંનો વિસ્તાર પહેલાં કયા નામે ઓળખાતો ?